

ZRG – CVIČENÍ 2

Filip Veselý

VÝSLEDKY CVIČENÍ 1

- Jak byl vymezen váš region?
- Jak velký byl region?
- Formální x Nodální regiony

VÝSLEDKY CVIČENÍ 1

- V roce 1960 Kevin Lynch publikoval knihu *The Image of the City and Its Elements*. V knize se mj. snažil zobecnit komponenty, ze kterých se skládají jím shromážděné mentální mapy severoamerických měst. Vymezil 5 základních elementů/komponentů:
- 1. Paths (stezky) – komunikační linie umožňující pohyb v rámci regionu/města
- 2. Edges (hrany) – bariéry, ostré předěly rozdělující kontinuální povrch regionu/města
- 3. Districts (okrsky) – rozsáhlejší oblasti v rámci regionu/města, se kterými se můžeme identifikovat, či k nim můžeme zaujmout postoj; oblasti s víceméně jednotným charakterem
- 4. Nodes (uzly) – klíčové body regionu/města, komunikační centra
- 5. Landmarks (krajinné body, monumenty) – referenční body a místa, specifické a jedinečné znaky v prostoru

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ

- Existují vůbec regiony?
 - Budoucnost regionů
 - Identifikace aktérů jako metoda vymezování regionů
 - Pokus o vymezení Evropy
-
- <http://geography.cz/geograficke-rozhledy/wp-content/uploads/2011/06/14-18.pdf>

ZADÁNÍ CVIČENÍ 2

- V odborné literatuře geografického zaměření (časopisy, sborníky z konferencí, monografie) si vyberte jeden článek, kapitolu nebo příspěvek, který se zabývá regionální (regionálně-geografickou) problematikou. Doporučené jsou tedy články, které mají ve svém názvu slovo „region“, „regionální“ a pod. Z tohoto článku připravte stručný referát. Pro jeho přípravu si zejména povšimněte a uveďte:
 - 1. jméno autora, autorů
 - 2. jejich pracoviště
 - 3. název článku
 - 4. klíčová slova
 - 5. jaký je cíl (cíle), které si autoři kladou?
 - 6. stručný přehled obsahové stránky (teorie, metodika, téma, závěry atd.)

ZADÁNÍ CVIČENÍ 2

- 7. splnili autoři cíl, který si dali na začátku, odpověděli na základní otázky?
- 8. myslíte si, že článek náleží do oblasti výzkumu regionální geografie?
- 9. proč si to myslíte?
- 10. jak konkrétně autoři přistupují k řešení „regionální“ problematiky – jak interpretují pojem region (regiony), jaké prostorové vymezení regionu využívají,...
- 11. líbilo se vám v článku něco konkrétního? Jestli ano, co to bylo?
- 12. nelíbilo se vám v článku něco konkrétního? Jestli ano, co to bylo?
- 13. čemu jste v článku nerozuměli?
- 14. formulujte několik stručných otázek, které byste v případě možnosti autorům položili (otázky ohledně jejich článku, výzkumu, práce atd.)
- 15. cokoliv dalšího, co byste v referátu chtěli sami uvést.

DĚLENÍ REGIONŮ

- Formální x funkční
- Nodální – zvláštní případ funkčních regionů
- Individuální x typologický
- Monokriteriální x monokriteriální region se specifikovanými subkriterii x polykriteriální x polykriteriální region se specifikovanými subkriterii x ?? Region vymezený na základě syntetických kritérií
- Strukturovaný materiální prostor (Fyzický – přírodní region) X socio-ekonomický prostor (Ekonomický – funkční region) X politický prostor (Politický-administrativní region) X kulturní prostor (socio-kulturní region)

DĚLENÍ REGIONŮ

- Současné x historické

- Z analytického hlediska:

Nevědecký x předmětově orientovaný x kritický

- Podle přístupu ke geografii

FG x HG x komplexní

- Metodologické hledisko:

- Objekt výzkumu x nástroj výzkumu x nástroj managementu území

- Model x realita

METODY VYMEZOVÁNÍ REGIONŮ A METODY VEDENÍ HRANICE

- Prostorová analýza (GIS)
- Síťová analýza
- PCA analýza
- Shluková analýza
- Fuzzy regionalizace
- Gravitační modely
- Mentální mapy
- Metoda analýzy hranic
- Interpolace a extrapolace
- Vnitřní ukazatelé regionů
- Areály maximálního zalidnění

CÍLE FUNKČNÍ REGIONALIZACE

- Vymezení relativně autonomních regionů
- Vyhodnocení hierarchické organizace
- Regiony (zejména funkční) jsou vymezeny procesy uvnitř regionů - tedy vztahy.
- Regionální procesy jsou nerovnocenné. Na různých úrovních používáme jiné charakteristiky, na základě kterých lze region vymežit. Vytváření hierarchického uspořádání regionů.
- Funkční regiony vykazují maximum integrity, formální maximum homogeneity a odlišnosti od ostatních regionů.
- V kombinacemi s jinými ukazateli (KFV, Regionální význam, vnitřní integrita, funkční vyrovnanost), lze usuzovat důležitost střediska, postavení v hierarchii, povahu regionu, atd.

ŘÁDOVOSTNÍ ÚROVNĚ

- **Subregiony** (vztah bydliště - základní potřeby, tj. městské části, cobce, atd.)
- **Mikroregiony** (vztah bydliště - zaměstnání a většina služeb).
Nodální podoba regionů
- **Mezoregiony** (již jen částečně vázáno na obyvatelstvo – migrace, nedenní dojíždka , obchodní vztahy. Integritu zajišťuje systém silných a propojených středisek
- **Makroregion** (vysoký stupeň uzavřenosti všech vztahů)

POŽADAVEK NA REGION

- Územní celistvost
- Dostatečná velikost regionu
- Dostatečná velikost zázemí
- Skladebnost regionů
- U funkčních regionů
 - zařazení regionů do hierarchie podle nejintenzivnějšího procesu (tj. na mikroúrovni)
 - Určení podřízení na základě spádu.